

Εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ***I

MERGEFORMAT Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 2008 σχετικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/54/EK σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

(Διαδικασία συναπόφασης: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2007)0528),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 251, παράγραφος 2, το άρθρο 47, παράγραφος 2, και τα άρθρα 55 και 95 της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση στο Κοινοβούλιο (C6-0316/2007),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 51 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων και της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών (A6-0191/2008),
1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·
  2. ζητεί από την Επιτροπή να του υποβάλει εκ νέου την πρόταση, αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή να την αντικαταστήσει με νέο κείμενο·
  3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καθορίστηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 18 Ιουνίου 2008 εν όψει της έγκρισης οδηγίας 2008/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη **||** τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47, παράγραφος 2, τα άρθρα 55 και 95,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής **||**,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών²,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της Συνθήκης³,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Κοινότητα από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της *Ευρωπαϊκής Ένωσης*, πολίτες ή επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και η αύξηση των διασυνοριακών συναλλαγών, ώστε να επιτευχθούν βελτιώσεις αποδοτικότητας, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην ασφάλεια του εφοδιασμού και στην αειφορία.
- (2) Η οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας **||**⁴ συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία της εν λόγω εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- (3) Ωστόσο, σε καμία εταιρεία στην Κοινότητα δεν είναι επί του παρόντος δυνατόν να εξασφαλιστεί το δικαίωμα να πωλεί ηλεκτρική ενέργεια σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, επί ίσοις όροις και χωρίς διακρίσεις ή μειονεκτήματα. Συγκεκριμένα, δεν παρέχεται ακόμη πρόσβαση στο δίκτυο χωρίς διακρίσεις και εξίσου αποτελεσματικό επίπεδο ρυθμιστικής εποπτείας σε όλα τα κράτη μέλη, επειδή είναι ανεπαρκές το ισχύον νομικό πλαίσιο.
- (4) ***Η ασφάλεια του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας έχει ζωτική σημασία για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής κοινωνίας, για την εφαρμογή μιας βιώσιμης πολιτικής για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος, καθώς και για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας εντός της εσωτερικής αγοράς. Για το λόγο αυτό, πρέπει να***

---

¹ ΕΕ C 211, 19.8.2008, σ. 23.

² ΕΕ C 172, 5.7.2008, σ. 55.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 2008.

⁴ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 37.

αναπτυχθούν περαιτέρω διασυνοριακές διασυνδέσεις ώστε να εξασφαλισθεί η προσφορά όλων των πηγών ενέργειας στη χαμηλότερη δυνατή τιμή τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τη βιομηχανία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- (5) Μια λειτουργούσα εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να παρέχει κατάλληλα κίνητρα στους παραγωγούς για να επενδύουν σε νέες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας και να παρακινεί, μέσω κατάλληλων μέτρων, τους καταναλωτές να προωθούν μια αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η ασφάλεια του εφοδιασμού ενέργειας.*
- (6) Δεδομένου ότι οι ανανεώσιμες πηγές αποτελούν συνεχείς πηγές ενέργειας, είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί η ικανότητα διασύνδεσης των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας σε κοινοτικό επίπεδο, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις πλέον απομονωμένες χώρες και περιοχές στην ενεργειακή αγορά της Κοινότητας, προκειμένου να παρασχεθούν στα κράτη μέλη τα μέσα για την επίτευξη του στόχου του 20% ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως το 2020.*
- (7) Η εσωτερική αγορά πρέπει να αυξήσει το διασυνοριακό εμπόριο και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας για να εξασφαλίσει τη βέλτιστη χρήση του διαθέσιμου δυναμικού παραγωγής ενέργειας και τις χαμηλότερες δυνατές τιμές. Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη και οι παραγωγοί δεν επιτρέπεται να προβάλλουν τούτο ως δικαιολογία για να μην επενδύσουν σε νέες και σύγχρονες τεχνολογίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.*
- (8) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη» || τονίστηκε η σημασία της ενοποίησης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της δημιουργίας ίσων όρων ανταγωνισμού για όλες τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις. Η ανακοίνωση της Επιτροπής, της ίδιας ημερομηνίας σχετικά με τις προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας || και η τελική έκθεση σχετικά με την έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας κατέδειξαν ότι οι υφιστάμενοι κανόνες και μέτρα δεν παρέχουν το αναγκαίο πλαίσιο για την επίτευξη του στόχου μιας εύρυθμα λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς.*
- (9) Προς εξασφάλιση του ανταγωνισμού και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στις χαμηλότερες δυνατές τιμές, και, ταυτόχρονα, προς αποτροπή της κατοχής δεσπόζουσας θέσης στην αγορά από μεγάλους παράγοντες, τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να διευκολύνουν τη διασυνοριακή πρόσβαση νέων φορέων παροχής διαφορετικών πηγών ενέργειας καθώς και νέας παραγωγής ενέργειας.*
- (10) Χωρίς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δικτύων από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας είναι εγγενής ο κίνδυνος διακρίσεων στην εκμετάλλευση των δικτύων, αλλά και στην παροχή κινήτρων στις κάθετα ολοκληρωμένες εταιρείες για την πραγματοποίηση των ενδεδειγμένων επενδύσεων στα δίκτυά τους.*
- (11) Οι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού που ισχύουν επί του παρόντος δεν οδήγησαν σε αποτελεσματικό διαχωρισμό των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς. Στη σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων προμήθειας και παραγωγής από τις επιχειρήσεις δικτύου.*
- (12) Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός είναι δυνατόν να διασφαλιστεί μόνον με την άρση του*

εγγενούς κινήτρου για τις κάθετα ολοκληρωμένες *επιχειρήσεις* να προβαίνουν σε διακρίσεις κατά των ανταγωνιστών τους όσον αφορά την πρόσβαση στο δίκτυο και τις επενδύσεις. Ο διαχωρισμός της ιδιοκτησίας, πράγμα που προϋποθέτει ότι ο ιδιοκτήτης δικτύου ορίζεται ως ο διαχειριστής του δικτύου και είναι ανεξάρτητος από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής, είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για την επίλυση της εγγενούς σύγκρουσης συμφερόντων και την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού. Για τον λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2007 σχετικά με τις προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, αναφέρει τον διαχωρισμό της μεταφοράς από την ιδιοκτησία ως το πιο αποτελεσματικό μέσο για την προώθηση των επενδύσεων σε υποδομή χωρίς διακρίσεις, τη δίκαιη πρόσβαση των νεοεισερχομένων στο δίκτυο και τη διαφάνεια της αγοράς. Κατά συνέπεια, πρέπει να απαιτείται από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο ή πρόσωπα δεν δικαιούνται να ασκούν έλεγχο - όπου συμπεριλαμβάνεται ο έλεγχος μέσω δικαιωμάτων αναστέλλουσας μειοψηφίας επί αποφάσεων στρατηγικής σημασίας όπως, για παράδειγμα, σχετικά με επενδύσεις - επί μιας επιχείρησης παραγωγής ή προμήθειας και, ταυτοχρόνως, να κατέχουν συμμετοχή ή να ασκούν δικαιώματα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς. Αντιστρόφως, πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα να κατέχει συμμετοχή ή να ασκεί δικαιώματα σε επιχείρηση προμήθειας όποιος ελέγχει διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

- (13) **Οποιοδήποτε περαιτέρω σύστημα διαχωρισμού πρέπει να είναι αποτελεσματικό όσον αφορά την άρση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ παραγωγών και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, και δεν θα πρέπει να δημιουργεί επαχθές και δύσχρηστο ρυθμιστικό καθεστώς για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, το οποίο θα είναι δύσκολο και δαπανηρό στην εφαρμογή του.**
- (14) Επειδή για τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας απαιτείται, σε ορισμένες περιπτώσεις, η αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων, πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη πρόσθετος χρόνος για να εφαρμόσουν τις σχετικές διατάξεις. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τους κάθετους δεσμούς μεταξύ των κλάδων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, οι διατάξεις σχετικά με τον διαχωρισμό πρέπει να εφαρμοστούν οριζόντια και στους δύο κλάδους.
- (15) Για να εξασφαλιστεί η πλήρης ανεξαρτησία της εκμετάλλευσης του δικτύου από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής και για να αποφευχθεί η ανταλλαγή οποιωνδήποτε εμπιστευτικών πληροφοριών, πρέπει να μην είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή προμήθειας. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να μην έχει το δικαίωμα να διορίζει μέλη του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο κατέχει συμμετοχή σε επιχείρηση προμήθειας. <BRK>■
- (16) Επομένως, όταν επιχείρηση στην οποία ανήκει σύστημα μεταφοράς είναι μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας και, κατά παρέκκλιση, της καθιέρωσης διαχειριστών συστημάτων διαχειριστών συστημάτων ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής. Η πλήρης αποτελεσματικότητα της λύσης του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος πρέπει να εξασφαλίζεται με ειδικούς πρόσθετους κανόνες. Προκειμένου να διαφυλαχθούν πλήρως τα συμφέροντα των μετόχων των κάθετα ολοκληρωμένων *επιχειρήσεων*, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν να εφαρμόσουν τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας είτε μέσω άμεσης πώλησης είτε μέσω διάσπασης των μετοχών της κάθετα ολοκληρωμένης εταιρείας σε μετοχές της

εταιρείας δικτύου και σε μετοχές της εναπομένουσας δραστηριότητας προμήθειας και παραγωγής, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προκύπτουν από τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.

- (17) Η υλοποίηση του αποτελεσματικού διαχωρισμού πρέπει να τηρεί την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να μην παρέχεται η δυνατότητα σε πρόσωπο να ασκεί οποιαδήποτε επιρροή, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού, στη σύνθεση, την ψηφοφορία ή τη λήψη αποφάσεων των οργάνων τόσο των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσο και των επιχειρήσεων προμήθειας. Εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος είναι σε θέση να αποδείξει ότι τηρείται αυτή η απαίτηση, δύο διαφορετικοί δημόσιοι οργανισμοί *θα μπορούν να ελέγχουν αφενός τις δραστηριότητες παραγωγής και εφοδιασμού και, αφετέρου, τις δραστηριότητες μεταφοράς.*
- (18) Ο πλήρης διαχωρισμός των δραστηριοτήτων δικτύου και προμήθειας πρέπει να εφαρμοσθεί σε ολόκληρη την Κοινότητα, ώστε οποιοσδήποτε διαχειριστής δικτύου ή θυγατρική του εταιρεία στην Κοινότητα να μην επιτρέπεται να ασκεί οποιαδήποτε δραστηριότητα προμήθειας ή παραγωγής σε οποιοδήποτε κράτος μέλος. Αυτό πρέπει να ισχύει τόσο για τις *επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης* όσο και τις *επιχειρήσεις τρίτων χωρών*. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι δραστηριότητες δικτύου και προμήθειας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι διαχωρισμένες, οι ρυθμιστικές αρχές πρέπει να έχουν την εξουσία να αρνούνται την πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες διαχωρισμού. Για να εξασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή σε όλη την Κοινότητα και η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, ***ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (εφεξής «Οργανισμός») ο οποίος θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. .../2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹*** πρέπει να έχει το δικαίωμα να εξετάζει τις αποφάσεις σχετικά με την πιστοποίηση τις οποίες λαμβάνουν οι ρυθμιστικές αρχές.
- (19) Η διασφάλιση της προμήθειας με ενέργεια συνιστά σημαντικό στοιχείο της δημόσιας ασφάλειας και, κατά συνέπεια, συνδέεται με την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της *Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την εξάλειψη της γεωγραφικής της απομόνωσης*. Η ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να φθάσει στους πολίτες της Ένωσης μόνο μέσω του δικτύου. Λειτουργικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και, συγκεκριμένα, τα δίκτυα και άλλα πάγια στοιχεία που συνδέονται με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας είναι ουσιώδη για την δημόσια ασφάλεια, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και για την ευημερία των πολιτών της Ένωσης. Με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, η Κοινότητα θεωρεί ότι ο κλάδος του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Κοινότητα και, κατά συνέπεια, απαιτούνται πρόσθετες διασφαλίσεις σχετικά με την επιρροή τρίτων χωρών, για να αποφευχθεί οποιαδήποτε απειλή της δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας στην Ένωση. Τέτοιου είδους μέτρα είναι επίσης αναγκαία για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους κανόνες του αποτελεσματικού διαχωρισμού.
- (20) Η πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο διανομής καθορίζει την πρόσβαση από τους πελάτες λιανικής στα επόμενα στάδια της αγοράς . Ωστόσο, το ενδεχόμενο διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση τρίτων και τις επενδύσεις είναι λιγότερο σημαντικό σε επίπεδο διανομής από ό,τι σε επίπεδο μεταφοράς, καθώς σε επίπεδο διανομής είναι εν γένει λιγότερο σημαντικές η συμφόρηση και η επιρροή των συμφερόντων παραγωγής απ' ό,τι σε επίπεδο μεταφοράς. Επιπλέον, ο λειτουργικός διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής κατέστη υποχρεωτικός, σύμφωνα με την οδηγία 2003/54/ΕΚ, μόλις

---

¹ ***EE L***

από 1ης Ιουλίου 2007 και τα αποτελέσματά του στην εσωτερική αγορά δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί. Επομένως, οι υφιστάμενοι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε αποτελεσματικό διαχωρισμό, εφόσον καθορισθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια, εφαρμοστούν ορθά και παρακολουθούνται στενά. Για τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής πρέπει επίσης να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθούν την κάθετη ολοκλήρωσή τους όσον αφορά την ανταγωνιστική θέση τους στην αγορά, ιδίως σε σχέση με μικρούς οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες.

- (21) ***Προκειμένου να αναπτυχθεί ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οι μη οικιακοί καταναλωτές πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν τους προμηθευτές τους και να συνάπτουν συμβάσεις για την κάλυψη των απαιτήσεών τους σε ηλεκτρική ενέργεια με περισσότερους προμηθευτές. Οι καταναλωτές αυτοί πρέπει να προστατεύονται από ρήτρες αποκλειστικότητας σε συμβάσεις, οι οποίες συνεπάγονται τον αποκλεισμό ανταγωνιστικών ή/και συμπληρωματικών προσφορών.***
- (22) Η οδηγία 2003/54/EK επέβαλε στα κράτη μέλη να συστήσουν ρυθμιστικές αρχές με συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Ωστόσο, η πείρα δείχνει ότι η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης συχνά παρεμποδίζεται, λόγω της έλλειψης ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών αρχών από την κυβέρνηση και της ανεπάρκειας εξουσιών και διακριτικής ευχέρειας. Για τον λόγο αυτό, στη *προαναφερθείσα* σύνοδό του ||, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για την περαιτέρω εναρμόνιση των εξουσιών και ενίσχυση της ανεξαρτησίας των εθνικών ρυθμιστικών αρχών ενέργειας.
- (23) ***Κάθε εναρμόνιση των εξουσιών των εθνικών ρυθμιστικών αρχών πρέπει να περιλαμβάνει τη δυνατότητα παροχής κινήτρων και τη δυνατότητα επιβολής κυρώσεων στις εταιρείες ενέργειας. Ο Οργανισμός πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες εξουσίες, ώστε να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στη διασφάλιση της ισοτιμίας των κινήτρων και των κυρώσεων σε όλα τα κράτη μέλη, και να παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα εν λόγω μέτρα.***
- (24) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα προκειμένου να λειτουργεί ορθώς η εσωτερική αγορά και να είναι πλήρως ανεξάρτητες από οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό συμφέρον.
- (25) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να έχουν εξουσία να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και να επιβάλλουν αποτελεσματικές, ενδεδειγμένες και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους. Πρέπει να τους ανατεθεί επίσης η εξουσία να αποφασίζουν, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, τη λήψη κατάλληλων μέτρων ***που διασφαλίζουν τα οφέλη των καταναλωτών με*** την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, καθώς και να εξασφαλίζουν υψηλά πρότυπα καθολικής και δημόσιας υπηρεσίας σε συμμόρφωση με το άνοιγμα της αγοράς, την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και την πλήρη εφαρμογή των μέτρων προστασίας των καταναλωτών. Οι διατάξεις αυτές πρέπει να ισχύουν χωρίς να θίγονται ούτε οι εξουσίες της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των συγχωνεύσεων που έχουν κοινοτική διάσταση, *αλλά* ούτε και οι κανόνες για την εσωτερική αγορά, όπως, λόγου χάρη, για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων.
- (26) Η εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας πάσχει από έλλειψη ρευστότητας και

διαφάνειας, η οποία εμποδίζει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, την αντιστάθμιση του κινδύνου και την εμφάνιση νέων επιχειρήσεων. Η εμπιστοσύνη στην αγορά, η ρευστότητα στην αγορά και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην αγορά πρέπει να αυξηθούν **I** .

- (27) *Οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας και οι ρυθμιστικές αρχές των χρηματοπιστωτικών αγορών πρέπει να συνεργάζονται, ούτως ώστε να δίνεται και στις δύο η δυνατότητα να έχουν συνολική άποψη των σχετικών αγορών, να έχουν την εξουσία να εξασφαλίζουν συναφείς πληροφορίες από τις εταιρείες ενέργειας, καθώς επίσης να διαθέτουν κατάλληλες και επαρκείς αρμοδιότητες έρευνας, επίλυσης διαφορών και επιβολής αποτελεσματικών κυρώσεων.*
- (28) Προτού εγκριθούν από την Επιτροπή οι κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό περαιτέρω απαιτήσεων τήρησης αρχείων, ο Οργανισμός **II** και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (ΕΕΡΑΑΚΑ - CESR) πρέπει να συνεργαστούν για να εξετάσουν το περιεχόμενο των κατευθυντηρίων γραμμών και να γνωμοδοτήσουν στην Επιτροπή. Ο οργανισμός και η CESR πρέπει επίσης να συνεργαστούν για να διερευνήσουν περαιτέρω και να γνωμοδοτήσουν επί του κατά πόσον οι συναλλαγές που αφορούν συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις διαφάνειας προτού ή/και μετά την συναλλαγή και, εφόσον ναι, ποιο πρέπει να είναι το περιεχόμενο των εν λόγω απαιτήσεων.
- (29) *Προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος να εμποδίσουν το άνοιγμα της αγοράς κατεστημένοι προμηθευτές με δεσπόζουσα θέση, είναι σημαντικό να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών προτύπων, επί παραδείγματι η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων ταυτόχρονα με περισσότερους προμηθευτές.*
- (30) Οι απαιτήσεις *καθολικής και* δημόσιας υπηρεσίας και τα κοινά ελάχιστα πρότυπα που αυτές συνεπάγονται πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω ώστε να διασφαλισθεί ότι όλοι οι καταναλωτές, *και ιδιαίτερα οι πιο ευάλωτοι*, έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τον ανταγωνισμό *και τις δικαιότερες τιμές. Οι απαιτήσεις δημόσιας υπηρεσίας ορίζονται σε εθνικό επίπεδο, με συνεκτίμηση των εθνικών συνθηκών· ταυτόχρονα όμως τα κράτη μέλη πρέπει να σέβονται το κοινοτικό δίκαιο και τα κοινά ελάχιστα πρότυπα. Οι πολίτες της Ένωσης, καθώς και οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, πρέπει να μπορούν να απολαύουν εγγυήσεων δημόσιας υπηρεσίας, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις λογικές τιμές.* Βασική πτυχή της προμήθειας των πελατών είναι η πρόσβαση *σε αντικειμενικά και διαφανή* δεδομένα που αφορούν την κατανάλωση και οι καταναλωτές πρέπει να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα *κατανάλωσής τους, τις συναφείς τιμές και τις δαπάνες εξυπηρέτησης*, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από τους ανταγωνιστές να υποβάλουν προσφορές βάσει των δεδομένων αυτών. Οι καταναλωτές πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα ορθής ενημέρωσης σχετικά με την ενέργεια που καταναλώνουν *και οι προπληρωμές πρέπει να είναι επαρκείς και να αντικατοπτρίζουν την πραγματική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνουν.* Η **I** παροχή πληροφοριών *στους καταναλωτές τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση σχετικά με το κόστος της ενέργειας θα δημιουργήσει κίνητρα* για εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς θα παρέχει στους πελάτες άμεση ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση, και για αλλαγή συμπεριφοράς.
- (31) *Τα συμφέροντα των καταναλωτών πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της παρούσας οδηγίας. Τα υφιστάμενα δικαιώματα των καταναλωτών πρέπει να ενισχυθούν και να διασφαλισθούν, και να περιλαμβάνουν μεγαλύτερη διαφάνεια και εκπροσώπηση. Η*

προστασία των καταναλωτών πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι οι καταναλωτές απολαμβάνουν τα οφέλη μιας ανταγωνιστικής αγοράς. Τα δικαιώματα των καταναλωτών πρέπει να επιβάλλονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μέσω της δημιουργίας κινήτρων και της επιβολής κυρώσεων στις εταιρείες που δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες προστασίας των καταναλωτών και τους κανόνες του ανταγωνισμού.

- (32) Οι καταναλωτές πρέπει να διαθέτουν σαφείς και κατανοητές πληροφορίες όσον αφορά τα δικαιώματά τους σε σχέση με τον ενεργειακό τομέα. Σε συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 5ης Ιουλίου 2007 με τίτλο «Προς μια Ευρωπαϊκή Χάρτα των Δικαιωμάτων των καταναλωτών Ενέργειας», η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει, μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των οργανώσεων των καταναλωτών και των κοινωνικών εταίρων, μια προσιτή και εύχρηστη χάρτα των δικαιωμάτων των καταναλωτών ενέργειας που περιλαμβάνονται ήδη στην ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της παρούσας οδηγίας. Οι προμηθευτές ενέργειας θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλοι οι καταναλωτές θα λάβουν αντίγραφο της χάρτας αυτής και ότι η χάρτα θα είναι προσιτή στο κοινό.
- (33) Η ενεργειακή πενία αποτελεί διογκούμενο πρόβλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν εθνικά σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση του προβλήματος και τη διασφάλιση του απαιτούμενου ενεργειακού εφοδιασμού για τους ευάλωτους καταναλωτές. Προς το σκοπό αυτό απαιτείται ολοκληρωμένη προσέγγιση και τα μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν κοινωνικές πολιτικές, πολιτικές τιμολόγησης και βελτιώσεις της ενεργειακής αποδοτικότητας στη στέγαση. Η παρούσα οδηγία πρέπει να επιτρέπει τουλάχιστον εθνικές πολιτικές θετικών διακρίσεων, όσον αφορά τα μοντέλα τιμολόγησης, για τους ευάλωτους καταναλωτές.
- (34) Η ύπαρξη αποτελεσματικών και προσιτών σε όλους μέσων προσφυγής αποτελεί εγγύηση για την καλύτερη προστασία των καταναλωτών. Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες διευθέτησης των διαφορών.
- (35) Οι τιμές αγοράς πρέπει να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα για την ανάπτυξη του δικτύου και την πραγματοποίηση επενδύσεων σε νέα παραγωγή ενέργειας.
- (36) Τα κράτη μέλη πρέπει να αποδίδουν μεγάλη σημασία στην προώθηση του θεμιτού ανταγωνισμού και της ευχερούς πρόσβασης για διάφορους προμηθευτές, καθώς και στην εξασφάλιση δυναμικού για νέα παραγωγή ενέργειας, προκειμένου οι καταναλωτές να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει μια ελευθερωμένη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη πρέπει να είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη εθνικών σχεδίων δράσης και κοινωνικών πολιτικών.
- (37) Για τη δημιουργία εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ένα πρώτο βήμα μπορεί να είναι η δημιουργία περιφερειακών αγορών ενέργειας. Για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν, σε ευρωπαϊκό, αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο, όπου είναι δυνατόν, την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους και την συνεργασία των διαχειριστών δικτύων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Οι πρωτοβουλίες περιφερειακής ολοκλήρωσης αποτελούν βασικό ενδιάμεσο στάδιο για την υλοποίηση κοινοτικής ολοκλήρωσης των αγορών ενέργειας, που παραμένει και ο τελικός στόχος. Η περιφερειακή κλίμακα επιτρέπει την επίσπευση της διαδικασίας ολοκλήρωσης παρέχοντας τη δυνατότητα στους διάφορους ενδιαφερόμενους παράγοντες, τα κράτη

μέλη, της εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς να συνεργαστούν πάνω σε συγκεκριμένες προβληματικές.

- (38) *Στόχος της παρούσας οδηγίας πρέπει να είναι η ανάπτυξη ενός πραγματικά παγκοινοτικού δικτύου και, ως εκ τούτου, τα κανονιστικά θέματα που αφορούν τις διασυνοριακές διασυνδέσεις και τις περιφερειακές αγορές πρέπει να υπάγονται στην αρμοδιότητα του Οργανισμού.*
- (39) *Η Επιτροπή, σε διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους (ιδιαίτερα δε με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τον Οργανισμό) θα πρέπει να αξιολογήσει τη σκοπιμότητα της δημιουργίας ενός ενιαίου ευρωπαϊκού διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και να αναλύσει το κόστος και τα οφέλη από την ολοκλήρωση της αγοράς και την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του δικτύου μεταφοράς.*
- (40) *Προκειμένου να εξασφαλισθούν κοινοί κανόνες για μια πραγματικά ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά, βασικοί στόχοι της παρούσας οδηγίας πρέπει να είναι η ανάπτυξη κοινού δικτύου και ο ευρείας κλίμακας ενεργειακός εφοδιασμός προσβάσιμος για όλους. Προς το σκοπό αυτό, μη στρεβλωμένες τιμές αγοράς αποτελούν τα πλέον κατάλληλα κίνητρα για την ανάπτυξη διασυνοριακών διασυνδέσεων και την πραγματοποίηση επενδύσεων σε νέα παραγωγή ενέργειας, οδηγώντας μακροπρόθεσμα σε σύγκλιση των τιμών.*
- (41) *Η ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας πρέπει να είναι το πρώτο βήμα στην ανάπτυξη πλήρως ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, ενσωματώνοντας τελικά τις «νήσους» ηλεκτρικής ενέργειας που υπάρχουν επί του παρόντος στην Ένωση.*
- (42) Οι ρυθμιστικές αρχές πρέπει να παρέχουν πληροφορίες στην αγορά ώστε να επιτρέπουν επίσης στην Επιτροπή να ασκεί τα καθήκοντα παρατήρησης και παρακολούθησης της ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης εξέλιξής της, όπου περιλαμβάνονται πτυχές όπως η δυναμικότητα παραγωγής, οι διάφορες πηγές ηλεκτροπαραγωγής, οι υποδομές μεταφοράς και διανομής, **η ποιότητα υπηρεσιών και προμήθειας**, οι διασυνοριακές συναλλαγές, **η διαχείριση της συμφόρησης**, οι επενδύσεις, οι τιμές χονδρικής και λιανικής κατανάλωσης, η ρευστότητα της αγοράς, οι βελτιώσεις όσον αφορά το περιβάλλον και την απόδοση.
- (43) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η δημιουργία πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και συνεπώς είναι δυνατόν, λόγω των διαστάσεων ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (44) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2003 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας¹ παρέχει στην Επιτροπή την δυνατότητα να θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για να επιτευχθεί ο αναγκαίος βαθμός εναρμόνισης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, που κατά συνέπεια είναι δεσμευτικά εκτελεστικά μέτρα, είναι

---

¹ EE L 176 της 15.7.2003, σ. 1.

χρήσιμο εργαλείο που είναι δυνατόν να προσαρμοστεί γρήγορα όταν είναι αναγκαίο.

(45) Η οδηγία 2003/54/EK πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2003/54/EK

Η οδηγία 2003/54/EK τροποποιείται ως εξής:

(1) Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, σε συνδυασμό με διατάξεις για την προστασία των καταναλωτών, με σκοπό τη βελτίωση και την ενοποίηση ανταγωνιστικών αγορών ενέργειας, που συνδέονται με κοινό δίκτυο, στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, την ανοικτή πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών και τη χορήγηση αδειών καθώς και για την εκμετάλλευση των δικτύων. Θεσπίζει επίσης υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας και δικαιώματα για τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και αποσαφηνίζει τις υποχρεώσεις του ανταγωνισμού.»

(2) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«12. «επιλέξιμοι πελάτες»: οι καταναλωτές που είναι ελεύθεροι να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια από τον προμηθευτή της επιλογής τους κατά την έννοια του άρθρου 21 της παρούσας οδηγίας καθώς και να συνάπτουν ταυτόχρονα συμβάσεις με διάφορους προμηθευτές.»

β) η παράγραφος 21 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«21. «κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή || πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20ής Ιανουαρίου 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων)*, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.»

---

* ΕΕ L 24, 29.1.2004, σ. 1»

γ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι || :

«32. «σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας»: σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας·

33. «παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας»: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται σε ένα από τα τμήματα Γ.5, Γ.6 ή Γ.7 του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων*, και το οποίο σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια·

34. «έλεγχος» : δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:

α) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης·

β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης·

35. «βιομηχανική περιοχή»: γεωγραφική περιοχή η οποία αποτελεί ιδιωτική ιδιοκτησία με δίκτυο ενεργειακής τροφοδότησης που έχει δημιουργηθεί κατά κύριο λόγο για την τροφοδότηση βιομηχανικών καταναλωτών στην περιοχή.

36. «θεμιτός και ανόθευτος ανταγωνισμός σε ανοικτή αγορά»: ίσες ευκαιρίες και ισότιμη πρόσβαση για όλους τους φορείς παροχής υπηρεσιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης· η εξασφάλιση του στόχου αυτού αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (εφεξής «Οργανισμός») ο οποίος θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. .../2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**.

37. «επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας· είναι επίσης υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης που συνδέονται με τις δραστηριότητες αυτές· δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί καταναλωτές·

38. «ενεργειακή πενία»: κατάσταση κατά την οποία ένα νοικοκυριό δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να εξασφαλίσει τη θέρμανση της οικίας του σε αποδεκτή θερμοκρασία η οποία βασίζεται στα συνιστώμενα από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας επίπεδα·

39. «εικονική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής»: πρόγραμμα απελευθέρωσης/ πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με το οποίο μια επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι υποχρεωμένη είτε να πωλήσει είτε να καταστήσει διαθέσιμη ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή να χορηγήσει πρόσβαση σε μέρος του παραγωγικού δυναμικού της στους ενδιαφερόμενους προμηθευτές για ορισμένο χρονικό διάστημα.

---

* *EE L 145, 30.4.2004, σ. 1.*

** *EE L ...»*

(3) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της Συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 86, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος, της ενεργειακής αποδοτικότητας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ στους εθνικούς καταναλωτές. Όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων που αφορούν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο τρίτα μέρη να ζητήσουν πρόσβαση στο δίκτυο.»

β) στην παράγραφο 3, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλοι οι οικιακοί πελάτες και οι μικρές επιχειρήσεις όπως καθορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων* (ήτοι οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών η ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ) απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας, δηλαδή του δικαιώματος να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας εντός του εδάφους τους σε βασιζόμενες στο κόστος, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές και χωρίς διακρίσεις. Οι εν λόγω πελάτες έχουν πρόσβαση σε επιλογή, δίκαιη μεταχείριση, αντιπροσώπευση και αποκατάσταση. Η ποιότητα της υπηρεσίας είναι κεντρικό χαρακτηριστικό των ευθυνών των εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας. Για να διασφαλίσουν την παροχή καθολικής υπηρεσίας, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να καθορίσουν έναν ύστατο προμηθευτή. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν στις εταιρείες διανομής την υποχρέωση σύνδεσης των πελατών με το δίκτυό τους υπό όρους, προϋποθέσεις και τιμολόγια που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22γ. Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει επ' ουδενί τα κράτη μέλη να ενισχύουν τη θέση των εγχώριων, μικρών και μεσαίων καταναλωτών στην αγορά, με τη διεύρυνση των δυνατοτήτων για προαιρετικές συγκεντρώσεις των εκπροσώπων αυτής της κατηγορίας των καταναλωτών.

---

* *EE L 124, 20.5.2003, σ. 36.»*

γ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι, μετά την παράγραφο 3:

«3α. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλοι οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή -εφόσον ο τελευταίος συμφωνεί- ανεξαρτήτως του κράτους μέλους στο οποίο είναι καταχωρημένος ο προμηθευτής. Στο πλαίσιο αυτό τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι επιχειρήσεις οι οποίες είναι καταχωρημένες ως προμηθευτές στην επικράτειά τους μπορούν να εφοδιάζουν τους πελάτες τους, χωρίς να χρειάζεται να πληρούν περαιτέρω προϋποθέσεις.

3β. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι:

α) όταν οι καταναλωτές επιθυμούν να αλλάξουν προμηθευτή, η αλλαγή θα πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο διαχειριστή μέσα σε δύο εβδομάδες, και

β) οι καταναλωτές έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα σχετικά στοιχεία για την κατανάλωση.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) θα παρέχονται σε όλους τους καταναλωτές και χωρίς διακρίσεις σε σχέση με το κόστος, την προσπάθεια ή το χρόνο.»

δ) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών και, ειδικότερα, μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την απαγόρευση της αποσύνδεσης των συνταξιούχων και των ατόμων με αναπηρία κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν την ενεργειακή πενία που προβλέπεται στο άρθρο 2 και παρέχουν ορισμούς των ευάλωτων πελατών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνδέονται με ευάλωτους πελάτες, και ειδικότερα λαμβάνουν μέτρα προστασίας των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές. Διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο δικαιούχος πελάτης είναι πράγματι σε θέση να αλλάξει προμηθευτή εύκολα. Όσον αφορά τουλάχιστον τους οικιακούς πελάτες, τα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο Παράρτημα Α.»

ε) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος, μετά την παράγραφο 5:

«5α. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής πενίας σε εθνικά σχέδια δράσης για την ενέργεια, προκειμένου να διασφαλισθεί η μείωση του αριθμού των ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση ενεργειακής πενίας, και κοινοποιούν τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την παροχή, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ορισμού της ενεργειακής πενίας σε εθνικό επίπεδο, στο πλαίσιο διαβούλευσης με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους ενδιαφερομένους σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο 38. Τα μέτρα αυτά μπορεί να προβλέπουν παροχές στο πλαίσιο των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας, στήριξη ενεργειών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και παραγωγή ενέργειας στις

χαμηλότερες δυνατές τιμές. Τα εν λόγω μέτρα δεν εμποδίζουν το άνοιγμα της αγοράς που προβλέπεται στο άρθρο 21. Η Επιτροπή παρέχει δείκτες για την παρακολούθηση του αντικτύπου των εν λόγω μέτρων στην ενεργειακή πενία, και της λειτουργίας της αγοράς.»

στ) η παράγραφος 6 τροποποιείται ως ακολούθως:

i) στο πρώτο εδάφιο, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«α) τη συμβολή κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μίγμα καυσίμου του προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος με εναρμονισμένο και κατανοητό τρόπο εντός των κρατών μελών ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση.»

ii) στο πρώτο εδάφιο, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«βα) πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους και τους τρόπους προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς.»

iii) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους πελάτες τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Οι κανόνες που αφορούν την παροχή των πληροφοριών εναρμονίζονται στο εσωτερικό των κρατών μελών και των σχετικών αγορών.»

ζ) η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«7. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, με τα οποία μειώνεται το κόστος της ενέργειας για τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα και διασφαλίζονται παράλληλα η ισότητα όρων για όσους κατοικούν σε απομονωμένες περιοχές, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος. Στα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται μέτρα ενεργειακής απόδοσης και διαχείρισης από την πλευρά της ζήτησης, καθώς και μέτρα καταπολέμησης της κλιματικής μεταβολής και ασφάλειας του εφοδιασμού. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν ιδίως την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, αξιοποιώντας, όπου είναι σκόπιμο, όλα τα υφιστάμενα εθνικά και κοινοτικά μέσα για τη συντήρηση και την κατασκευή της απαιτούμενης υποδομής δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.»

η) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι μετά την παράγραφο 7:

«7α. Για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση της ενεργειακής πενίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας να εφαρμόσουν τύπους τιμολόγησης, βάσει των οποίων η τιμή αυξάνει ανάλογα προς τα επίπεδα κατανάλωσης και διασφαλίζουν την ενεργή συμμετοχή των καταναλωτών και των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς με τη στήριξη της καθιέρωσης μέτρων για τη βελτιστοποίηση της χρήσης ενέργειας, ιδιαίτερα στις ώρες αιχμής. Τέτοιοι τύποι τιμολόγησης, σε συνδυασμό με την καθιέρωση νοημόνων μετρητών και δικτύων, προωθούν συμπεριφορές ενεργειακής απόδοσης και ελαχιστοποιούν το κόστος για τους οικιακούς καταναλωτές, και ιδιαίτερα τα νοικοκυριά που βρίσκονται σε κατάσταση

ενεργειακής πενίας.

7β. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη δημιουργία ενιαίων σημείων επαφής, απ' όπου θα διατίθεται στους καταναλωτές το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς.»

θ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«9α. Η Επιτροπή μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των οργανώσεων των καταναλωτών και των κοινωνικών εταίρων, καταρτίζει χάρτα των δικαιωμάτων των καταναλωτών ενέργειας που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλοι οι προμηθευτές ενέργειας θα λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι να διανεμηθεί στους πελάτες τους αντίγραφο της χάρτας αυτής, και ότι η χάρτα θα είναι προσιτή στο κοινό. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενέργειας εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και συμμορφώνονται προς τα δικαιώματα των καταναλωτών που περιλαμβάνονται στη χάρτα.

9β. Τα κράτη μέλη, προκειμένου να βοηθήσουν τους καταναλωτές να μειώσουν το ενεργειακό τους κόστος, μπορούν να απαιτήσουν τουλάχιστον 2% των συνολικών εσόδων ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχονται από οικιακούς καταναλωτές να δαπανάται για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ενεργειακής αποδοτικότητας και μέτρησης της ζήτησης για τους οικιακούς καταναλωτές.»

(4) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την παρακολούθηση των θεμάτων της ασφάλειας του εφοδιασμού. Όταν τα κράτη μέλη θεωρούν ότι ενδείκνυται, μπορούν να αναθέτουν αυτό το καθήκον στις ρυθμιστικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 22α. Η παρακολούθηση αυτή καλύπτει, ειδικότερα, το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, περιλαμβανομένων λεπτομερών προβλέψεων της μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, το προβλεπόμενο επιπλέον δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, και την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, την πρόσβαση στην αποκεντρωμένη και μικρής κλίμακας παραγωγή, καθώς και μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν, το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους, έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση των εν λόγω θεμάτων, καθώς επίσης και οποιαδήποτε μέτρα έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους, και διαβιβάζουν πάραυτα την εν λόγω έκθεση στην Επιτροπή.»

(5) Στο άρθρο 5, η ακόλουθη παράγραφος προστίθεται πριν από την υπάρχουσα:

«Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν τον καθορισμό τεχνικών κριτηρίων λειτουργίας και την εκπόνηση και δημοσιοποίηση τεχνικών κανόνων που ορίζουν κατάλληλα επίπεδα αξιοπιστίας και ασφάλειας και τεχνικές προδιαγραφές λειτουργίας των εγκαταστάσεων παραγωγής, δικτύων διανομής, εξοπλισμού άμεσα συνδεδεμένων καταναλωτών, κυκλωμάτων διασυνδέσεων και απευθείας γραμμών. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των δικτύων, είναι αντικειμενικοί και δεν

εισάγουν διακρίσεις. Εάν ο Οργανισμός κρίνει ότι απαιτείται εναρμόνιση των κανόνων αυτών, διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις στις αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές.»

(6) Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 5α

Πρωτόηση περιφερειακής συνεργασίας

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους για την εναρμόνιση της σχεδίασης της αγοράς και την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους τουλάχιστον σε ένα ή περισσότερα περιφερειακά επίπεδα, ως πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση μιας πλήρως ελευθερωμένης εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, ▯ προωθούν τη συνεργασία των διαχειριστών δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο και διευκολύνουν την ενσωμάτωσή τους σε περιφερειακό επίπεδο, με στόχο τη δημιουργία ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αγοράς, τη διευκόλυνση της εναρμόνισης του νομικού και ρυθμιστικού πλαισίου τους και κυρίως την ενσωμάτωση των «νήσων» ηλεκτρικής ενέργειας που υπάρχουν επί του παρόντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα κράτη μέλη πρέπει να προωθούν επομένως τη συνεργασία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σε διασυνοριακό και περιφερειακό επίπεδο.

2. Ο Οργανισμός συνεργάζεται με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σύμφωνα με το κεφάλαιο IV της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να διασφαλισθεί η σύγκλιση των κανονιστικών πλαισίων μεταξύ των περιφερειών με στόχο τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αγοράς. Όταν ο Οργανισμός κρίνει ότι απαιτούνται δεσμευτικοί κανόνες για την εν λόγω συνεργασία, διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις. Στις περιφερειακές αγορές, ο Οργανισμός καθίσταται αρμόδια αρχή στους τομείς που καθορίζονται στο άρθρο 22δ.»

(7) Το άρθρο 6, παράγραφος 2, τροποποιείται ως ακολούθως:

α) το εισαγωγικό μέρος αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τα κριτήρια χορήγησης αδειών για την κατασκευή εγκαταστάσεων παραγωγής στο έδαφός τους. Τα εν λόγω κριτήρια αφορούν:»

β) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

«θα) τη συμβολή των κρατών μελών στην επίτευξη του στόχου της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ποσοστό 20% έως το 2020·

θβ) την αναγκαιότητα να λαμβάνουν υπόψη οι φορείς ηλεκτροπαραγωγής το σύστημα εμπορίας εκπομπών.»

(8) Το άρθρο 6, παράγραφος 3, τροποποιείται ως εξής:

«3. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε οι μικρές αποκεντρωμένες ή/και συνδεδεμένες με το δίκτυο διανομής μονάδες ηλεκτροπαραγωγής να υπάγονται σε απλοποιημένες διαδικασίες αδειοδότησης. Οι απλοποιημένες αυτές διαδικασίες εφαρμόζονται σε όλες τις εγκαταστάσεις ισχύος κάτω των 50 MW και σε όλες τις συνδεδεμένες με το δίκτυο μονάδες ηλεκτροπαραγωγής.»

(9) Το άρθρο 7, παράγραφος 5, αντικαθίσταται από το εξής:

«5. Τα κράτη μέλη ορίζουν δημόσια αρχή ή δημόσιο φορέα, ή ιδιωτικό φορέα ανεξάρτητο από δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, που μπορεί να είναι η εθνική ρυθμιστική αρχή η οποία αναφέρεται στο άρθρο 22α παράγραφος 1, υπεύθυνη για την οργάνωση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της διαδικασίας πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών που αναφέρεται στις παραγράφους 1 έως 4. Η εν λόγω αρχή ή φορέας λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που περιέχονται στις προσφορές.»

(10) Το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«Άρθρο 8

Διαχωρισμός συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι από την [ημερομηνία μεταφοράς συν ένα έτος]:
  - α) κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς·
  - β) το ίδιο πρόσωπο ή || πρόσωπα δεν δικαιούνται, *είτε ως μεμονωμένα άτομα είτε ως κοινοπραξία:*
    - i) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ■ σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς,

ή
    - ii) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή επί συστήματος μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ■ ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας·
  - γ) το ίδιο πρόσωπο ή || πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ■ και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να κατέχουν συμμετοχή ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας·
  - δ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας όσο και σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σύστημα μεταφοράς.
  - ε) *το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να λειτουργούν το σύστημα μεταφοράς μέσω σύμβασης διαχείρισης ή να επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο εκτός της ιδιοκτησίας, ή να ασκούν άμεσα ή έμμεσα οιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που επιτελεί οιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή προμήθειας.*
2. Οι συμμετοχές και τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β)

περιλαμβάνουν ειδικότερα:

- α) την ιδιοκτησία μέρους του κεφαλαίου ή του ενεργητικού της επιχείρησης, ||
- β) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου, ||
- γ) την εξουσία διορισμού μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή
- δ) το δικαίωμα απόκτησης μερισμάτων ή άλλων μεριδίων επί των κερδών.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, στοιχείο β), ο όρος «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» καλύπτει την έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» όπως νοείται στην οδηγία 2003/55/EK || και οι όροι «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» καλύπτουν τους όρους «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» όπως νοούνται στην οδηγία 2003/55/EK.

||4. Τα κράτη μέλη παρακολουθούν τη διαδικασία διαχωρισμού των κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων και υποβάλλουν έκθεση προς την Επιτροπή σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο.

5. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν παρεκκλίσεις από την παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) έως την [ημερομηνία μεταφοράς συν δύο έτη], υπό τον όρο ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

6. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1, στοιχείο α) θεωρείται ότι πληρούται στην περίπτωση που περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους συστήματα μεταφοράς έχουν συστήσει κοινοπραξία η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σε περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς. ■

7. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχεία β), έως ε), είναι το κράτος μέλος ή άλλος δημόσιος φορέας, τότε δύο διαφορετικοί δημόσιοι φορείς που ασκούν έλεγχο, σε έναν διαχειριστή δικτύου μεταφοράς ή σε δίκτυο μεταφοράς και σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας, δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1 και κατέχονται από διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ο οποίος ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, και από το προσωπικό του εν λόγω διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας.»

(11) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα ||:

«Άρθρο 8α

Έλεγχος επί ιδιοκτητών και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, τα συστήματα μεταφοράς ή οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν τελούν υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτες χώρες.

2. Συμφωνία η οποία έχει συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες και στην οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος η Κοινότητα μπορεί να προβλέπει παρέκκλιση από την παράγραφο 1.

Άρθρο 8β

Διορισμός και πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Επιχειρήσεις οι οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους σύστημα μεταφοράς και έχουν πιστοποιηθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή ότι πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 8, παράγραφος 1 και του άρθρου 8α, σύμφωνα με τη διαδικασία πιστοποίησης του παρόντος άρθρου, εγκρίνονται και διορίζονται από τα κράτη μέλη. Ο διορισμός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς κοινοποιείται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, αίτημα πιστοποίησης υποβαλλόμενο από ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που τελεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 8α απορρίπτεται, εκτός εάν ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς ή ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς αποδείξει ότι δεν υπάρχει πιθανότητα να επηρεαστεί, άμεσα ή έμμεσα, η σχετική οντότητα, κατά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, από διαχειριστή που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ή την προμήθεια αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή από τρίτη χώρα.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς γνωστοποιούν στην εθνική ρυθμιστική αρχή οποιαδήποτε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής τους προς το άρθρο 8, παράγραφος 1 ή το άρθρο 8α.

4. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη συνεχή συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς προς το άρθρο 8, παράγραφος 1 και το άρθρο 8α. Κινούν τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω συμμόρφωση:

α) ύστερα από γνωστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 3·

β) με δική τους πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση τους ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της επιρροής επί των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς ή των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1 ή του άρθρου 8α, ή όταν έχουν λόγο να θεωρήσουν ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση· ή

γ) ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Επιτροπής.

5. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εκδίδουν απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή από την ημερομηνία της αίτησης της Επιτροπής. Εάν παρέλθει αυτό το χρονικό διάστημα, θεωρείται ότι η πιστοποίηση έχει χορηγηθεί. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ρυθμιστικής αρχής παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας που ορίζεται στις παραγράφους 6 έως 9 και μόνον εφόσον η Επιτροπή δεν εγείρει αντιρρήσεις εν προκειμένω.

6. Η εθνική ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή την ρητή ή σιωπηρή απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση.

7. Η Επιτροπή εξετάζει την κοινοποίηση μόλις τη λάβει. Εντός δύο μηνών από τη λήψη κοινοποίησης, εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η απόφαση της *εθνικής* ρυθμιστικής αρχής εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση προς το άρθρο 8, παράγραφος 1, το άρθρο 8α ή το άρθρο 8β, παράγραφος 2, αποφασίζει να κινήσει τις διαδικασίες. Στην περίπτωση αυτή, καλεί την *εθνική* ρυθμιστική αρχή και τον ενδιαφερόμενο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να υποβάλουν παρατηρήσεις. Εάν η Επιτροπή ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες, η προθεσμία των δύο μηνών μπορεί να παραταθεί κατά δύο επιπλέον μήνες, που αρχίζουν από τη λήψη όλων των πληροφοριών.

8. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να κινήσει τις διαδικασίες, εκδίδει, το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης, τελική απόφαση:

α) να μην εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής·

ή

β) με την οποία ζητεί από την εμπλεκόμενη *εθνική* ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον θεωρεί ότι δεν τηρήθηκαν το άρθρο 8, παράγραφος 1, το άρθρο 8α ή το άρθρο 8β, παράγραφος 2.

9. Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση να κινήσει τις διαδικασίες ή δεν εκδώσει τελική απόφαση εντός των προθεσμιών που ορίζονται, αντιστοίχως, στις παραγράφους 7 και 8, θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

10. Η *εθνική* ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός τεσσάρων εβδομάδων με την απόφαση της Επιτροπής να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση πιστοποίησης και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

11. Οι *εθνικές* ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή δύνανται να ζητήσουν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

12. Οι *εθνικές* ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.»

■

(27) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως ακολούθως.

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«α) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων μεταφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον, ■ όσον αφορά την **ενσωμάτωση** των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη διάδοση της τεχνολογίας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα **στο σύστημα του δικτύου, και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, την έρευνα και την καινοτομία.**»

β) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

- «γ) τη διαχείριση των ροών ενέργειας στο δίκτυο με συνεκτίμηση των ανταλλαγών με άλλα διασυνδεδεμένα δίκτυα και κοινά πρότυπα συντονισμένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό, ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς είναι υπεύθυνος για να εξασφαλίζει την ασφάλεια, αξιοπιστία και αποδοτικότητα του δικτύου και, στα πλαίσια αυτά, για να μεριμνά ώστε να είναι διαθέσιμες όλες οι αναγκαίες βοηθητικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που ανταποκρίνονται στη ζήτηση με βάση κοινά πρότυπα, στο βαθμό που η διαθεσιμότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από οιοδήποτε άλλο δίκτυο μεταφοράς με το οποίο το σύστημά του είναι διασυνδεδεμένο»
- γ) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:
- «δ) την παροχή, στον διαχειριστή κάθε άλλου δικτύου με το οποίο είναι διασυνδεδεμένο το δίκτυό του, επαρκών πληροφοριών για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου δικτύου, με κοινή χρήση των πληροφοριών αυτών»
- δ) το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:
- «(στ) την παροχή στους χρήστες του δικτύου των πληροφοριών που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, με βάση κοινά πρότυπα.»
- ε) προστίθεται το ακόλουθο νέο στοιχείο:
- «στα) την είσπραξη μισθωμάτων συμφόρησης και πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών δικτύων μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003, χορηγώντας πρόσβαση σε τρίτους και διαχειριζόμενος την πρόσβαση τρίτων, και παρέχοντας αιτιολογημένες εξηγήσεις σε περίπτωση άρνησης τέτοιας πρόσβασης, οι οποίες παρακολουθούνται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές· κατά την άσκηση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος άρθρου, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς διευκολύνουν πρωτίστως την ολοκλήρωση της αγοράς και βελτιστοποιούν τα οφέλη όσον αφορά την κοινωνικοοικονομική ευημερία.»

(13) Το άρθρο 10 διαγράφεται.

(14) Το άρθρο 11 τροποποιείται ως ακολούθως:

- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«2. Η κατανομή φορτίων στις εγκαταστάσεις παραγωγής και η χρήση των διασυνδέσεων γίνονται βάσει κριτηρίων που εγκρίνονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και που πρέπει να είναι αντικειμενικά, να δημοσιεύονται και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τα εν λόγω κριτήρια λαμβάνουν υπόψη την οικονομική προτεραιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής ή από μεταφορές μέσω διασύνδεσης καθώς και τους τεχνικούς περιορισμούς του δικτύου.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«3. Η εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει στον διαχειριστή δικτύου, όταν κατανέμει τα φορτία στις εγκαταστάσεις παραγωγής, να δίνει προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή απόβλητα ή που παράγουν συνδυσασμένα ενέργεια και θερμότητα, εκτός εάν θα ετίθεντο σε κίνδυνο οι τεχνικές απαιτήσεις εξισορρόπησης ή η ασφάλεια και η αξιοπιστία του δικτύου.»

γ) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«5. Τα κράτη μέλη απαιτούν, μέσω των εθνικών ρυθμιστικών αρχών τους, από τους διαχειριστές του δικτύου μεταφοράς να πληρούν ορισμένα ελάχιστα πρότυπα για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης. Πρέπει να δοθούν ευρύτερες αρμοδιότητες στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές με στόχο την προστασία του καταναλωτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»

δ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«7α. Οι διαχειριστές του δικτύου μεταφοράς διευκολύνουν τη συμμετοχή μεγάλων τελικών καταναλωτών, των φορέων συναθροιστικής προώθησης τελικών καταναλωτών σε αγορές αποθεματικού και εξισορρόπησης. Στις περιπτώσεις που οι προσφορές παραγωγής και ζήτησης έχουν την ίδια τιμή, προτεραιότητα πρέπει να δίδεται στην ζήτηση.

7β. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διασφαλίζουν ότι οι κανόνες εξισορρόπησης και τα τιμολόγια θα έχουν δεόντως εναρμονιστεί σε όλα τα κράτη μέλη μέχρι τις ...*. Ειδικότερα, διασφαλίζουν ότι οι μεγάλοι τελικοί καταναλωτές, οι φορείς συναθροιστικής προώθησης τελικών καταναλωτών και των κατανεμημένων ηλεκτροπαραγωγών είναι σε θέση να συμβάλουν αποτελεσματικά στην εξισορρόπηση και άλλων σχετικών βοηθητικών υπηρεσιών.

---

* Δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας .../.../ΕΚ [για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας].»

(15) Το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

Εχεμύθεια των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς και κάθε ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του και αποτρέπει την με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα· συγκεκριμένα πρέπει να μην κοινοποιεί οποιοσδήποτε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της εταιρείας, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των

κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί ότι δεν είναι κοινές οι υπηρεσίες που χρησιμοποιούν ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς και τα λοιπά μέρη της εταιρείας, εξαιρουμένων των αμιγώς διοικητικών υπηρεσιών ή των λειτουργιών πληροφορικής (π.χ. όχι κοινή νομική υπηρεσία).

2. Κατά την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συναφείς επιχειρήσεις, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δεν καταχρώνται των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

3. *Οι εμπορικές πληροφορίες ουσιώδους σημασίας για τον ανταγωνισμό στην αγορά, και ιδίως οι πληροφορίες που επιτρέπουν τον εντοπισμό του σημείου παράδοσης, καθώς και εκείνες για την εγκατεστημένη ικανότητα παραγωγής και για τη δεσμευμένη ικανότητα παραγωγής πρέπει να είναι διαθέσιμες σε όλους τους φορείς προμήθειας ηλεκτρισμού που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Όταν είναι αναγκαίο, η εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις να διαθέτουν τις πληροφορίες αυτές στους ενδιαφερόμενους.»*

(16) Το άρθρο 14 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«1. Ο διαχειριστής δικτύου διανομής είναι υπεύθυνος να διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται σε εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, θέτοντας σε λειτουργία, συντηρώντας και αναπτύσσοντας υπό οικονομικούς όρους ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποδοτικό δίκτυο διανομής στην περιοχή που καλύπτει, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«3. Ο διαχειριστής δικτύου διανομής παρέχει στους χρήστες του δικτύου τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση και χρήση του συστήματος.»

γ) οι ακόλουθες παράγραφοι προστίθενται μετά την παράγραφο 3:

«3α. Εντός ...*, οι διαχειριστές δικτύου διανομής υποβάλλουν στην αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή πρόταση στην οποία περιγράφονται τα κατάλληλα συστήματα πληροφορίας και επικοινωνίας που θα πρέπει να εγκατασταθούν ώστε να παρέχονται οι πληροφορίες της παραγράφου 3. Η πρόταση θα έχει ως σκοπό να γίνουν δυνατά, μεταξύ άλλων, η χρήση αμφίδρομων ηλεκτρονικών μετρητών, που θα διατεθούν σε όλους τους καταναλωτές εντός ...**, η δραστήρια συμμετοχή των τελικών πελατών και των καταναλωμένων ηλεκτροπαραγωγών στη λειτουργία του συστήματος και στη ροή πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και συστημάτων διανομής, με στόχο τη βελτιστοποίηση της χρήσης όλων των διαθέσιμων παραγωγής πόρων παραγωγής, δικτύου και ζήτησης.

3β. Εντός...***, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εγκρίνουν ή απορρίπτουν τις προτάσεις της παραγράφου 3α. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν την πλήρη διαλειτουργικότητα των συστημάτων πληροφορίας και επικοινωνιών που θα εγκαταστήσουν. Προς το σκοπό αυτό, μπορούν να διατυπώνουν

προσανατολισμούς και να ζητούν τροποποιήσεις στις προτάσεις που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 3α.

3γ. Η εθνική ρυθμιστική αρχή, πριν κοινοποιήσει στον διαχειριστή δικτύου διανομής την απόφασή της σχετικά με την πρόταση της παραγράφου 3, ενημερώνει τον Οργανισμό ή, αν αυτός δεν λειτουργεί ακόμη, την Επιτροπή. Ο Οργανισμός ή η Επιτροπή εξασφαλίζουν ότι τα συστήματα πληροφορίας και επικοινωνιών που θα εγκατασταθούν διευκολύνουν την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού και δεν εισάγουν νέα τεχνικά εμπόδια.

---

* Ένα έτος από την έναρξη ισχύος της οδηγίας .../.../ΕΚ [για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας].

** Δέκα έτη από την έναρξη ισχύος της οδηγίας .../.../ΕΚ [για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας].

*** Δύο έτη από την έναρξη ισχύος της οδηγίας .../.../ΕΚ [για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας].»

δ) η ακόλουθη παράγραφος προστίθεται μετά την παράγραφο 4:

«4α. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τον εκσυγχρονισμό των δικτύων διανομής, τα οποία κατασκευάζονται κατά τρόπο που ενθαρρύνει την αποκεντρωμένη παραγωγή και διασφαλίζει την ενεργειακή αποδοτικότητα.»

(17) Το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 2, στοιχείο γ), προστίθεται η ακόλουθη πρόταση μετά την πρώτη πρόταση:

«Για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο διαχειριστής του δικτύου διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους και υλικούς πόρους.»

β) Η παράγραφος 2, στοιχείο δ) τροποποιείται ως εξής:

i) η τελευταία πρόταση τροποποιείται ως εξής:

«Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο, στο εξής «υπεύθυνος συμμόρφωσης», υποβάλλει στην εθνική ρυθμιστική αρχή, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 22α, παράγραφος 1, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται.

ii) Προστίθεται η ακόλουθη πρόταση:

«Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης είναι πλήρως ανεξάρτητος και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή συστήματος διανομής και κάθε θυγατρικής εταιρίας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.»

γ) Προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 3 και 4:

«3. Όταν ο διαχειριστής συστήματος διανομής είναι μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, **οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές** διασφαλίζουν ότι παρακολουθούνται οι δραστηριότητες του διαχειριστή του συστήματος διανομής, ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί την κάθετη ολοκλήρωσή του για να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών κάθετα ολοκληρωμένων συστημάτων διανομής δεν προκαλούν σύγχυση όσον αφορά την χωριστή ταυτότητα του κλάδου της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια.»

■

(18) Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η παρούσα οδηγία δεν αποκλείει τη λειτουργία διαχειριστή συνδυασμένου συστήματος μεταφοράς και διανομής, υπό τον όρο ότι κάθε δραστηριότητά του συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες διατάξεις του άρθρου 8, του άρθρου 10β και του άρθρου 15, παράγραφος 1.»

(19) Το άρθρο 19, παράγραφος 3, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς και διανομής, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από χωριστές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι αλληλοεπιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν επίσης λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για κάθε μία από τις δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά και τη διανομή. Έως την 1η Ιουλίου 2007, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες προμήθειας για επιλέξιμους πελάτες και για τις δραστηριότητες προμήθειας για μη επιλέξιμους πελάτες. Στους λογαριασμούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δικτύου μεταφοράς/διανομής. Εφόσον ενδείκνυται, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.»

(20) Στο άρθρο 20, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς ή διανομής μπορεί να αρνείται την πρόσβαση λόγω έλλειψης φυσικής χωρητικότητας. Η άρνηση αυτή πρέπει να αιτιολογείται δεόντως, στη βάση αντικειμενικών, τεχνικά και οικονομικά αιτιολογημένων κριτηρίων. Η εθνική ρυθμιστική αρχή διασφαλίζει ότι τα κριτήρια αυτά εφαρμόζονται κατά τρόπο συνεκτικό και ότι ο χρήστης του συστήματος, στον οποίο δεν επιτρέπεται η πρόσβαση, έχει δικαίωμα προσφυγής. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μεριμνούν, όπου ενδείκνυται και στις περιπτώσεις άρνησης της πρόσβασης, προκειμένου ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς ή διανομής να παρέχει πληροφορίες για τα μέτρα που θα ήταν αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου. Η πλευρά που έχει ζητήσει τη χορήγηση των στοιχείων αυτών μπορεί να επιβαρύνεται με εύλογο τέλος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω πληροφοριών.»

(21) Στο άρθρο 21, προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«2α. Οι επιλέξιμοι καταναλωτές δικαιούνται να συμβάλλονται ταυτόχρονα με διάφορους προμηθευτές.

2β. Ο Οργανισμός παρακολουθεί σε πραγματικό χρόνο όλες τις οργανωμένες αγορές χονδρικής αγοραπωλησίας ηλεκτρικού ρεύματος που λειτουργούν στην Ένωση, στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και σε γειτονικές χώρες, για την επισήμανση περιπτώσεων αθέμιτης εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, ή σχεδιαστικών αδυναμιών της αγοράς, και για την προώθηση βελτιώσεων στην αποδοτικότητα της εσωτερικής αγοράς.»

(22) Μετά το άρθρο 22, παρεμβάλλεται το ακόλουθο κεφάλαιο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIIα
ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 22α

Διορισμός και ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία εθνική ρυθμιστική αρχή.
2. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής και διασφαλίζουν ότι ασκεί τις εξουσίες της με αμεροληψία και διαφάνεια. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που της ανατίθενται δυνάμει της παρούσας οδηγίας **και της λοιπής σχετικής νομοθεσίας**, η ρυθμιστική αρχή:
  - α) είναι νομικά διακριτή και λειτουργικά ανεξάρτητη από κάθε άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα και
  - β) το προσωπικό της και όλα τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διοίκησή της ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε συμφέρον της αγοράς και
  - γ) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν **απευθείας** οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα **κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων**.
3. Για να προστατεύσουν την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ειδικότερα ότι:
  - α) η ρυθμιστική αρχή διαθέτει νομική προσωπικότητα, **χρηματοπιστωτική αυτονομία** και επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων της·
  - β) **τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εθνικής ρυθμιστικής αρχής διορίζονται για μη ανανεώσιμη θητεία** τουλάχιστον πέντε ετών **αλλά όχι μεγαλύτερη των επτά ετών. Για την πρώτη εντολή, η θητεία αυτή θα έχει διάρκεια δύομισυ ετών για τα μισά μέλη. Τα μέλη** είναι δυνατόν να **απαλλαγούν** από τα καθήκοντά τους, διαρκούς της θητείας τους, μόνον εφόσον δεν **πληρούν** πλέον τους όρους που ορίζονται στο παρόν άρθρο ή εάν **κριθούν ένοχα** για σοβαρό παράπτωμα· **και**
  - γ) **οι οικονομικές ανάγκες της εθνικής ρυθμιστικής αρχής καλύπτονται από άμεσα έσοδα από τις συναλλαγές στην αγορά ενέργειας.**

Άρθρο 22β

Στόχοι πολιτικής της εθνικής ρυθμιστικής αρχής

Κατά την εκτέλεση των ρυθμιστικών καθηκόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα

οδηγία, η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα για την επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- α) την προώθηση, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, || τον Οργανισμό, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών, ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά αειφόρου εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Κοινότητας, || του αποτελεσματικού ανοίγματος της αγοράς για όλους τους καταναλωτές και τους προμηθευτές στην Κοινότητα, **καθώς και την εξασφάλιση αποτελεσματικής και αξιόπιστης λειτουργίας των δικτύων ενεργειακού εφοδιασμού με μακροπρόθεσμους στόχους**.
- β) την ανάπτυξη || αγορών εντός της Κοινότητας που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, με στόχο την επίτευξη του στόχου που αναφέρεται στο ανωτέρω στοιχείο α).
- γ) την κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλων διασυνοριακών δυναμικοτήτων μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης **και** την ενίσχυση της ενοποίησης των εθνικών αγορών, **ώστε να διευκολύνεται η** απρόσκοπτη ροή ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Κοινότητα.
- δ) την **εξασφάλιση, κατά τον πλέον οικονομικά αποδοτικό τρόπο**, της ανάπτυξης **προσανατολισμένων προς τους καταναλωτές**, ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων **ηλεκτρικών δικτύων**, τα οποία να προωθούν || την επάρκεια των συστημάτων, **εξασφαλίζοντας παράλληλα ενεργειακή αποδοτικότητα και ενσωμάτωση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας μικρής και μεγάλης κλίμακας και αποκεντρωμένη παραγωγή** τόσο στα δίκτυα μεταφοράς όσο και στα δίκτυα διανομής.
- ε) **τη διευκόλυνση της πρόσβασης νέου δυναμικού παραγωγής στο ηλεκτρικό δίκτυο, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην αγορά**.
- στ) τη διασφάλιση της προσφοράς κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές δικτύου, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των επιδόσεων των δικτύων και να ενισχυθεί η ενοποίηση της αγοράς.
- ζ) την εξασφάλιση **ωφελημάτων για τους πελάτες μέσω** της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών και **της προώθησης αποτελεσματικού** ανταγωνισμού σε συνεργασία με τις αρχές ανταγωνισμού **καθώς και τη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών**.
- η) **τη συμβολή στην τήρηση υψηλών προτύπων καθολικής και δημόσιας υπηρεσίας για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, στην προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και στην εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των μέτρων προστασίας των καταναλωτών που ορίζονται στο Παράρτημα Α**.
- θ) **στην εναρμόνιση των απαιτούμενων διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων**.

Άρθρο 22γ

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της εθνικής ρυθμιστικής αρχής

1. Στην εθνική ρυθμιστική αρχή ανατίθενται τα εξής καθήκοντα, **τα οποία εκτελεί,**

όπου ενδείκνυται, σε στενή διαβούλευση με άλλες σχετικές εθνικές ή κοινοτικές αρχές, διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και άλλους ενδιαφερομένους κύκλους συμφερόντων και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους:

- α) να ορίζει ή να εγκρίνει, κατά τρόπον ανεξάρτητο και σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, υπαγόμενα σε ρυθμίσεις τιμολόγια δικτύου και συνιστώσες τιμολογίου δικτύου·*
- β) να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διανομής και, όπου συντρέχει περίπτωση, των ιδιοκτών των συστημάτων, προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την παρούσα οδηγία και με κάθε άλλη συναφή κοινοτική νομοθεσία, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυνοριακά θέματα·*
- γ) να συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών, και με τον Οργανισμό, περιλαμβανομένης της εξασφάλισης ότι υφίσταται επαρκής ικανότητα διασύνδεσης προς ικανοποίηση τόσο μιας αποτίμησης για αποτελεσματική συνολική αγορά όσο και του κριτηρίου της ασφάλειας του εφοδιασμού χωρίς διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων εφοδιασμού σε διαφορετικά κράτη μέλη·*
- δ) να συμμορφώνεται προς οιοσδήποτε σχετικές δεσμευτικές αποφάσεις της Επιτροπής και του Οργανισμού και να τις υλοποιεί·*
- ε) να υποβάλλει έκθεση σε ετήσια βάση σχετικά με τη δραστηριότητά της και την εκπλήρωση των καθηκόντων της στην Επιτροπή, στον Οργανισμό και στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Η εν λόγω έκθεση αφορά όλα τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σε καθένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο·*
- στ) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις περί διαχωρισμού βάσει της παρούσας οδηγίας και άλλης σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας και να διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας, καθώς και να διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια διανομής και μεταφοράς θεσπίζονται πολύ πριν από τις περιόδους κατά τις οποίες πρέπει να εφαρμόζονται·*
- ζ) να εξετάζει τα επενδυτικά προγράμματα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και να περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεσή της αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπεια με το πανευρωπαϊκό δεκαετές επενδυτικό σχέδιο που αναφέρεται στο άρθρο 2γ, παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003· το δεκαετές επενδυτικό σχέδιο δημιουργεί κίνητρα προς προώθηση των επενδύσεων, εξασφαλίζει δε ότι η ποιότητα και το μέγεθος του εργατικού δυναμικού επαρκούν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας· η μη τήρηση του δεκαετούς επενδυτικού προγράμματος από τον αντίστοιχο διαχειριστή συνεπάγεται την επιβολή αναλογικών κυρώσεων από την εθνική ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με τις συστάσεις που εκδίδει ο Οργανισμός·*
- η) να εγκρίνει τα ετήσια σχέδια επενδύσεων των διαχειριστών του συστήματος μεταφοράς·*
- θ) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις σχετικά με την ασφάλεια και την αξιοπιστία του δικτύου, να θεσπίζει ή να εγκρίνει πρότυπα και απαιτήσεις*

ποιότητας των υπηρεσιών και του εφοδιασμού και να επανεξετάζει τις προηγούμενες επιδόσεις όσον αφορά την ποιότητα των υπηρεσιών και του εφοδιασμού και τους κανόνες ασφάλειας και αξιοπιστίας του δικτύου.

- ι) να παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας και να μεριμνά για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας με τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας:*
- ια) να ενθαρρύνει την ανάπτυξη ευρωπαϊκών συμβάσεων προμήθειας με δικαίωμα διακοπής:*
- ιβ) να παρακολουθεί τον βαθμό ουσιαστικού ανοίγματος της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, τις τιμές για οικιακούς καταναλωτές, το ποσοστό αλλαγής προμηθευτή, επαρκείς όρους προπληρωμής που αντικατοπτρίζουν την πραγματική κατανάλωση, το ποσοστό σύνδεσης και διακοπής της παροχής, τα τέλη συντήρησης και τα παράπονα των νοικοκυριών υπό τυποποιημένη μορφή, καθώς και οποιασδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού σε συνεργασία με τις αρχές ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών, και να εφιστά την προσοχή των οικείων αρχών ανταγωνισμού σε τυχόν σχετικές υποθέσεις:*
- ιγ) να παρακολουθεί την ύπαρξη τυχόν περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων όρων αποκλειστικότητας, οι οποίες ενδέχεται να εμποδίζουν ή να περιορίζουν την επιλογή των μη οικιακών πελατών όσον αφορά τη σύναψη ταυτόχρονων συμβάσεων με περισσότερους από έναν προμηθευτές· όπου ενδείκνυται, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού για τις εν λόγω πρακτικές:*
- ιδ) να προωθεί, τηρώντας πλήρως τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ, μακροπρόθεσμες συμφωνίες μεταξύ καταναλωτών και προμηθευτών, οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής και διανομής ενέργειας, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές μερίδιο του οφέλους που προκύπτει, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες συμβάλλουν στην εξασφάλιση βέλτιστου επιπέδου επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας:*
- ιε) να αναγνωρίζει τη συμβατική ελευθερία όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις και τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων βασισμένων σε περιουσιακά στοιχεία, υπό τον όρο ότι αυτές είναι συμβατές με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία:*
- ιστ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζονται οι επιχειρήσεις μεταφοράς και διανομής για τη σύνδεση ή την αποκατάσταση της σύνδεσης και να επιβάλλει κυρώσεις σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού, εάν οι εν λόγω εργασίες παρατείνονται αδικαιολόγητα:*
- ιζ) χωρίς να θίγει την αρμοδιότητα άλλων εθνικών ρυθμιστικών αρχών, να παρακολουθεί την υψηλών προτύπων καθολική και δημόσια υπηρεσία για την ηλεκτρική ενέργεια και την προστασία ευάλωτων καταναλωτών* ■ .
- ιη) να εξασφαλίζει ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών που ορίζονται στο Παράρτημα Α εφαρμόζονται στην πράξη και επιβάλλονται:*
- ιθ) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των*

τιμολογίων προμήθειας προς το άρθρο 3, λαμβάνοντας δεόντως στις συστάσεις αυτές τον αντίκτυπο της ρύθμισης των τιμών (χονδρικής και λιανικής) στη λειτουργία της αγοράς·

- κ) να αναφέρει στις εθνικές αρχές ανταγωνισμού και στην Επιτροπή τα κράτη μέλη στα οποία τα ρυθμισμένα τιμολόγια είναι χαμηλότερα της αγοραίας τιμής·
- κα) να θεσπίζει τυποποιημένους κανόνες που να διέπουν τις σχέσεις τελικού πελάτη και προμηθευτή, διανομέα και φορέα εκμετάλλευσης συστήματος μέτρησης, οι οποίοι να καλύπτουν τουλάχιστον την πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις τιμές και κάθε συναφή δαπάνη, την εφαρμογή εύληπτου εναρμονισμένου μορφοτύπου για αυτά τα δεδομένα, επαρκή προπληρωμή που αντικατοπτρίζει την πραγματική κατανάλωση και την άμεση πρόσβαση όλων των καταναλωτών σε τέτοια δεδομένα σύμφωνα με την παράγραφο η) του Παραρτήματος Α·
- κβ) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1228/2003·
- κγ) να παρακολουθεί τις επενδύσεις σε δυναμικότητα παραγωγής σε σχέση με την ασφάλεια του εφοδιασμού·
- κδ) να έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί αποφάσεων διορισμού ή απολύσεως στελεχών από τη γενική διεύθυνση φορέα εκμετάλλευσης δικτύου μεταφοράς·
- κε) να καθορίζει ή να εγκρίνει τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο και να δημοσιεύει τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό των τιμολογίων αυτών·
- κστ) να ορίζει ή να εγκρίνει πρότυπα ποιότητας υπηρεσίας, να παρακολουθεί, την υλοποίησή τους και να επιβάλλει κυρώσεις για μη τήρηση αυτών·
- κζ) να παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης των οποίων μνεία γίνεται στο άρθρο 24·
- κη) να εναρμονίζει τις διεργασίες ανταλλαγής δεδομένων για τις σημαντικότερες διεργασίες της αγοράς σε επίπεδο περιφέρειας·
- κθ) να επιβάλλει ανώτατες τιμές σε μη ανταγωνιστικές αγορές για καθορισμένη και περιορισμένη χρονική περίοδο με σκοπό την προστασία των καταναλωτών έναντι καταχρήσεων της αγοράς, καθορίζοντάς τις σε επαρκώς υψηλό επίπεδο ώστε να μην αποθαρρύνεται η είσοδος νέων παραγόντων στην αγορά και η επέκταση των υφιστάμενων ανταγωνιστών·
- λ) να ελέγχει τις πολιτικές συντήρησης των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς·
- λα) να αναπτύσσει, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές προγραμματισμού, κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με περιορισμένης διάρκειας διαδικασία χορήγησης άδειας, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η είσοδος νέων παραγόντων στην αγορά παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας·
- λβ) να διασφαλίζει τη διαφάνεια των διακυμάνσεων των τιμών χονδρικής.

2. Εάν σε κράτος μέλος υπάρχει σχετική πρόβλεψη, τα καθήκοντα παρακολούθησης μνεία των οποίων γίνεται στην παράγραφο 1 μπορεί να εκτελούνται από αρχή διαφορετική της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Εν τοιαύτη περιπτώσει οι πληροφορίες που προκύπτουν από αυτή την παρακολούθηση τίθενται στη διάθεση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής το συντομότερο δυνατόν.

Σύμφωνα με τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, η εθνική ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται, κατά περίπτωση, με τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς, και συνεργάζεται στενά με άλλες σχετικές αρχές των κρατών μελών κατά την άσκηση των καθηκόντων μνεία των οποίων γίνεται στην παράγραφο 1, διατηρώντας την ανεξαρτησία τους και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

3. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος με βάση το άρθρο 10, πέραν των καθηκόντων που της ανατίθενται με βάση την παράγραφο 1, η εθνική ρυθμιστική αρχή οφείλει:

- α) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τον παρόν άρθρο και να επιβάλλει ποινές για μη συμμόρφωση σύμφωνα με την παράγραφο 5, στοιχείο δ).
- β) να παρακολουθεί τις σχέσεις και την επικοινωνία μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, για να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, και ειδικότερα να εγκρίνει συμβάσεις και να ενεργεί ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους οιαδήποτε εξ αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 10.
- γ) με την επιφύλαξη της διαδικασίας του άρθρου 10, παράγραφος 2γ σχετικά με το πρώτο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, να εγκρίνει τον προγραμματισμό των επενδύσεων και το πολυετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλει σε ετήσια βάση ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος.
- δ) να διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο, τα οποία εισπράττουν οι ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων, προβλέπουν αμοιβή για τον ιδιοκτήτη ή τους ιδιοκτήτες του δικτύου, η οποία περιλαμβάνει επαρκές τίμημα για τα πάγια στοιχεία του δικτύου και τυχόν νέες επενδύσεις σε αυτό.
- ε) να διαθέτει εξουσία διενέργειας επιθεωρήσεων στις εγκαταστάσεις του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και στις εγκαταστάσεις του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και
- στ) να παρακολουθεί τη χρήση των μισθωμάτων συμφόρησης που εισπράττονται από τον ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 ||.

4. Κατά την παρακολούθηση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας των κρατών μελών σύμφωνα με το στοιχείο ιβ) της παραγράφου 1, περιλαμβανομένης και της παρακολούθησης των τιμών χονδρικής και λιανικής, οι ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών ακολουθούν εναρμονισμένες μεθοδολογίες που έχουν αποφασισθεί και εγκριθεί από τον Οργανισμό.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ανατίθενται στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές οι αρμοδιότητες που τους παρέχουν τη δυνατότητα να εκτελούν ταχέως και αποτελεσματικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2. Για τον σκοπό αυτό, η εθνική ρυθμιστική αρχή διαθέτει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

- α) να εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) να ερευνά, σε συνεργασία με την εθνική αρχή ανταγωνισμού, τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και ■ να αποφασίζει κατάλληλα, απαραίτητα και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς ■·
- γ) να λαμβάνει πληροφορίες από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, **συμπεριλαμβανομένων αιτιολογήσεων για την άρνηση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, και πληροφορίες σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση του δικτύου, και να συνεργάζεται με τις ρυθμιστικές αρχές των χρηματοπιστωτικών αγορών, όποτε είναι αναγκαίο·**
- δ) να επιβάλλει αποτελεσματικές, κατάλληλες και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την παρούσα οδηγία ή με τυχόν αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής ή του Οργανισμού·
- ε) να διαθέτει κατάλληλα δικαιώματα διενέργειας ερευνών και συναφείς αρμοδιότητες να εντέλλεται τη διευθέτηση διαφορών δυνάμει των *παραγράφων 10 και 11*·
- στ) να εγκρίνει τα μέτρα διασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 24.

6. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, πριν από την έναρξη ισχύος τους, των όρων και των προϋποθέσεων για:

- α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής **και των μεθόδων τους ή, εναλλακτικά, των μεθόδων και της παρακολούθησής τους για τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής**. Τα εν λόγω τιμολόγια αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά έξοδα στο βαθμό που τα έξοδα αυτά αντιστοιχούν στα έξοδα ενός αποτελεσματικού και δομικά συγκρίσιμου διαχειριστή και είναι διαφανή. Τα τιμολόγια καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα κατά τρόπο ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων. **Τα τιμολόγια αυτά δεν συνεπάγονται διακρίσεις κατά των νεοεισερχομένων·**
- β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης **οι οποίες, στο μέτρο του δυνατού, αντικατοπτρίζουν το κόστος και είναι ουδέτερες από άποψη εσόδων, ενώ παράλληλα παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα για τους χρήστες του δικτύου ώστε να εξισορροπούν τις εισροές και εκροές τους· είναι ισότιμες και αμερόληπτες και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια·**
- γ) **πρόσβαση στις διασυννοριακές υποδομές, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφορήσεων.**

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν την εξουσία να απαιτούν από τους διαχειριστές

δικτύων μεταφοράς να τροποποιούν, τους εν λόγω όρους και προϋποθέσεις.

7. Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση **των όρων και των προϋποθέσεων των τιμολογίων και των υπηρεσιών εξισορρόπησης**, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται επαρκή κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ενοποίηση της αγοράς, **να εγγυώνται την ασφάλεια του εφοδιασμού** και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας.

8. **Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαχείριση της συμφόρησης στα εθνικά συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και τις διασυνδέσεις.**

Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς υποβάλλουν προς έγκριση στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές τις διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης, περιλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητήσουν τροποποίηση των διαδικασιών αυτών πριν να τις εγκρίνουν.

9. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι είναι αναλογικά και εφαρμόζονται αμερόληπτα. **Σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν την εξουσία να θεσπίσουν προκαταρκτικά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής και να αποφασίσουν τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα στην περίπτωση που τα τελικά τιμολόγια αποκλίνουν από τα εν λόγω προσωρινά τιμολόγια.**

10. Οποιοδήποτε μέρος έχει να υποβάλει καταγγελία κατά διαχειριστών δικτύου μεταφοράς ή διανομής **που αφορά υποχρεώσεις του διαχειριστή που απορρέουν από την παρούσα οδηγία**, μπορεί να υποβάλει την καταγγελία στην εθνική ρυθμιστική αρχή, η οποία, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης των διαφορών, εκδίδει απόφαση εντός δύο μηνών από τη λήψη της καταγγελίας. Η εν λόγω χρονική περίοδος μπορεί να παραδίνεται κατά δύο μήνες όταν η εθνική ρυθμιστική αρχή ζητεί πρόσθετες πληροφορίες. Η προθεσμία είναι δυνατόν να παραταθεί περαιτέρω, με τη σύμφωνη γνώμη του καταγγέλλοντος. Η απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

11. Οποιοδήποτε θιγόμενο μέρος έχει δικαίωμα προσφυγής σχετικά με απόφαση για μεθόδους που λήφθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή, σε περιπτώσεις που η εθνική ρυθμιστική αρχή έχει υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με **τα προτεινόμενα τιμολόγια ή μεθόδους**, δύναται, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της πρότασης απόφασης, ή και μικρότερου διαστήματος εφόσον αυτό προβλέπεται από τα κράτη μέλη, να υποβάλει προσφυγή για επανεξέταση. Μία τέτοια προσφυγή δεν έχει ανασταλτική ισχύ.

12. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της Συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 82.

13. **Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές συγκροτούν ανεξάρτητες υπηρεσίες παραπόνων και εναλλακτικά συστήματα προσφυγής όπως ένας ανεξάρτητος διαμεσολαβητής για θέματα ενέργειας ή ένας φορέας των καταναλωτών. Αυτά τα συστήματα ή οι υπηρεσίες**

θα έχουν την ευθύνη της αποτελεσματικής αντιμετώπισης των παραπόνων και θα πληρούν κριτήρια βέλτιστης πρακτικής. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές καθορίζουν πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο χειρισμού των παραπόνων από τους παραγωγούς και τους διαχειριστές δικτύου.

14. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών μέτρων ή μέτρων ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις τους, κατά των υπεύθυνων φυσικών ή νομικών προσώπων, στις περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων περί εμπιστευτικότητας τους οποίους επιβάλλει η παρούσα οδηγία.

15. Οι προσφυγές που αναφέρονται στις παραγράφους 10 και 11 δεν θίγουν τα δικαιώματα άσκησης προσφυγής δυνάμει του κοινοτικού και του εθνικού δικαίου.

16. Οι αποφάσεις των εθνικών ρυθμιστικών αρχών είναι *δεόντως* αιτιολογημένες *και προσιτές στο κοινό προκειμένου να είναι δυνατός ο νομικός έλεγχός τους.*

17. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί σε εθνικό επίπεδο δυνάμει των οποίων μέρος θιγόμενο από την απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής έχει δικαίωμα προσφυγής σε *δικαστικό φορέα ή άλλη ανεξάρτητη εθνική αρχή ανεξάρτητα των εμπλεκόμενων μερών και οποιασδήποτε κυβέρνησης.*

Άρθρο 22δ

Καθεστώς ρύθμισης διασυνοριακών θεμάτων

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται στενά και διαβουλεύονται και κοινοποιούν αμοιβαία και στον Οργανισμό οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Για τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει τον βαθμό εμπιστευτικότητας που απαιτεί η συντάκτρια αρχή.

2. *Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η ολοκλήρωση των αναπτυσσόμενων περιφερειακών αγορών αντανακλάται στις κατάλληλες ρυθμιστικές δομές, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών εξασφαλίζουν, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό και υπό την καθοδήγησή του, ότι εκτελούνται τουλάχιστον τα ακόλουθα ρυθμιστικά καθήκοντα όσον αφορά τις περιφερειακές αγορές τους:*

α) *συνεργασία* τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή, η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού·

β) *εναρμόνιση τουλάχιστον στο σχετικό περιφερειακό επίπεδο όλων των τεχνικών και εμπορικών κωδίκων για τους οικείους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και άλλους παράγοντες της αγοράς·*

γ) *εναρμόνιση των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση της συμφόρησης και τη δίκαιη ανακατανομή των εσόδων ή/και του κόστους της διαχείρισης της συμφόρησης μεταξύ όλων των συντελεστών της αγοράς·*

δ) *κανόνες προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ιδιοκτήτες ή/και διαχειριστές χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας που διευθύνουν τη σχετική περιφερειακή κοινοπρακτική αγορά είναι πλήρως ανεξάρτητοι από τους ιδιοκτήτες ή/και τους διαχειριστές των πάγιων στοιχείων παραγωγής.*

3. *Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν δικαίωμα να συνάπτουν μεταξύ τους συμφωνίες για την προώθηση της ρυθμιστικής συνεργασίας η δε δράση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 αναλαμβάνεται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.*

4. Ο Οργανισμός αποφασίζει σχετικά με το καθεστώς ρύθμισης για υποδομές που συνδέουν δύο τουλάχιστον κράτη μέλη:

α) κατόπιν κοινής αιτήσεως των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών αρχών, ή,

β) εφόσον δεν κατέστη δυνατόν να επιτευχθεί συμφωνία των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών αρχών σχετικά με το ενδεδειγμένο καθεστώς ρύθμισης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία που η υπόθεση τέθηκε υπόψη της τελευταίας εκ των δύο ρυθμιστικών αρχών.

Άρθρο 22ε

Συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές

1. *Η Επιτροπή και κάθε εθνική ρυθμιστική αρχή έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού σχετικά με τη συμμόρφωση απόφασης που λήφθηκε από ρυθμιστική αρχή με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1228/2003.*

2. Ο Οργανισμός υποβάλλει τη γνώμη του εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στην Επιτροπή ή στην εθνική ρυθμιστική αρχή, αναλόγως του ποιος αιτήθηκε τη γνωμοδότηση, και στην εθνική ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την επίμαχη απόφαση.

3. Εάν η ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την απόφαση δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη του Οργανισμού εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία λήψης, ο Οργανισμός ενημερώνει την Επιτροπή.

4. Κάθε εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή ότι θεωρεί απόφαση που ελήφθη από εθνική ρυθμιστική αρχή δεν συμμορφώνεται με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1228/2003, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης..

5. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει || ότι η απόφαση μιας ρυθμιστικής αρχής εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή της από τον Οργανισμό σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή από

ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 4, ή με δική της πρωτοβουλία εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόφασης, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να κινήσει τις διαδικασίες. Στην περίπτωση αυτή, καλεί τη ρυθμιστική αρχή και τους διαδίκους στη διαδικασία ενώπιον της ρυθμιστικής αρχής να υποβάλουν παρατηρήσεις.

6. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να κινήσει τις διαδικασίες, εκδίδει, το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης, τελική απόφαση:

- α) να μην εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής· ή
- β) με την οποία ζητεί από την *εθνική* ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον θεωρεί ότι δεν τηρήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές.

7. Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση να κινήσει τις διαδικασίες ή δεν εκδώσει τελική απόφαση εντός των προθεσμιών που ορίζονται, αντιστοίχως, στις παραγράφους 5 και 6, θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της *εθνικής* ρυθμιστικής αρχής.

8. Η *εθνική* ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός δύο μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφασή της και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

Άρθρο 22στ Τήρηση αρχείων

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις προμήθειας να τηρούν στη διάθεση των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, της εθνικής αρχής ανταγωνισμού και της Επιτροπής, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστήματος μεταφοράς.

2. Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως λόγου χάρη οι κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, η ποσότητα, η ημερομηνία και η ώρα εκτέλεσης και οι τιμές συναλλαγής και ο τρόπος ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της.

3. Η *εθνική* ρυθμιστική αρχή **αναφέρει το αποτέλεσμα των ερευνών της ή το αίτημά της προς τους συμμετέχοντες** στην αγορά, **ενώ παράλληλα διασφαλίζει ότι δεν κοινοποιούνται** εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. ■

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν δημιουργούν πρόσθετες υποχρεώσεις προς τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK.

5. Σε περίπτωση που οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αρχές χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της

οδηγίας 2004/39/EK, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία παρέχουν στις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αρχές τα δεδομένα που ζητούν.»

(23) Το άρθρο 23 διαγράφεται.

(24) Το άρθρο 26, παράγραφος 2, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«2. Μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας, ένα κράτος μέλος το οποίο για τεχνικούς λόγους έχει ουσιαστικά προβλήματα όσον αφορά το άνοιγμα της αγοράς του σε ορισμένες μικρές ομάδες μη οικιακών πελατών που αναφέρονται στο άρθρο 21, παράγραφος 1, στοιχείο β), μπορεί να ζητήσει παρέκκλιση από αυτή τη διάταξη. Η παρέκκλιση μπορεί να παραχωρείται από την Επιτροπή για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 30, παράγραφος 1. Εν πάση περιπτώσει, αυτή η παρέκκλιση λήγει την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 21, παράγραφος 1, στοιχείο γ).»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2α. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις από τις διατάξεις των κεφαλαίων III, IV, V, VI, και VII. Η αρχή της πρόσβασης τρίτων μερών δεν επηρεάζεται από τις εν λόγω εξαιρέσεις. Επιπλέον, οι εξαιρέσεις δεν πρέπει να παρεμποδίζουν το έργο των δημόσιων συστημάτων διανομής.»<BRK>

(25) Το Παράρτημα Α αντικαθίσταται από τα εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«α) έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας, στην οποία καθορίζονται:

- η ταυτότητα και η διεύθυνση του προμηθευτή·
- οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης·
- οι τύποι των παρεχόμενων υπηρεσιών συντήρησης·
- οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε τελευταίες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης·
- η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της παροχής υπηρεσιών και της σύμβασης, η ύπαρξη τυχόν δικαιώματος λύσης της σύμβασης ατελώς·
- οποιεσδήποτε διευθετήσεις για αποζημίωση και επιστροφή καταβληθέντων ποσών οι οποίες εφαρμόζονται όταν δεν πληρούνται τα συμβατικά επίπεδα ποιότητας των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης και καθυστερημένης χρέωσης·
- η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών

σύμφωνα με το στοιχείο στ).

- πληροφορίες για τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων όλων των προαναφερομένων, οι οποίες γνωστοποιούνται με σαφήνεια μέσω των λογαριασμών και των ιστοτόπων των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και
- τα στοιχεία της αρμόδιας αρχής προσφυγής καθώς και λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθούν οι καταναλωτές σε περίπτωση διαφοράς.

Οι όροι πρέπει να είναι δίκαιοι και σαφώς γνωστοί εκ των προτέρων. Οποσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή μεσάζοντα, οι προαναφερόμενες πληροφορίες πρέπει επίσης να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.»

β) το στοιχείο β) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«β) ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα λύσης της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ειδοποιούν τους συνδρομητές τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ με τρόπο διαφανή και κατανοητό. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να λύσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους όρους οι οποίοι τους έχουν κοινοποιηθεί από το φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας.»

γ) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«δ) έχουν ευρεία ελευθερία επιλογής των μεθόδων πληρωμής, οι οποίες δεν εισάγουν διακρίσεις εις βάρος καταναλωτών. Οιαδήποτε διαφορά στους όρους και στις προϋποθέσεις θα αντανakλά τις δαπάνες που φέρει ο προμηθευτής των διαφόρων συστημάτων πληρωμών. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις πρέπει να είναι δίκαιοι και διαφανείς. Πρέπει να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης, περιλαμβανομένων μη συμβατικών εμποδίων που επιβάλλονται από τον έμπορο, για παράδειγμα υπέρμετρη τεκμηρίωση της σύμβασης.»

δ) το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«στ) έχουν στη διάθεσή τους διαφανείς, απλές και ανέξοδες διαδικασίες εξέτασης των αντίστοιχων καταγγελιών τους. Ειδικότερα, όλοι οι καταναλωτές έχουν δικαίωμα στην παροχή υπηρεσιών και στη διαχείριση των παραπόνων από τους φορείς παροχής ηλεκτρικών υπηρεσιών. Οι διαδικασίες αυτές παρέχουν τη δυνατότητα δίκαιης και ταχείας επίλυσης των διαφορών εντός τριών μηνών, προβλέποντας, όπου αυτό επιβάλλεται, σύστημα επιστροφής ή/και αποζημίωσης. Όταν αυτό είναι δυνατόν, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να τηρούν τις βασικές αρχές που καθορίζονται στη σύσταση 98/257/ΕΚ της

Επιτροπής*

* EE L 115, 17.4.1998, σ. 31.»

ε) || προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

- «η) **μπορούν εύκολα να αλλάξουν προμηθευτή και** έχουν στη διάθεσή τους τα δεδομένα κατανάλωσης τους, και τους παρέχεται η δυνατότητα, με ρητή συναίνεση και ατελώς, να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε **εγκεκριμένη επιχείρηση προμήθειας** την πρόσβαση στα δεδομένα μετρητών που τους αφορούν. Το μέρος που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση δεδομένων οφείλει να χορηγεί τα εν λόγω δεδομένα στην επιχείρηση. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον μορφότυπο των δεδομένων και τη διαδικασία για την πρόσβαση των προμηθευτών και των καταναλωτών στα δεδομένα. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία.
- θ) ενημερώνεται καταλλήλως **τουλάχιστον ανά τρίμηνο** σχετικά με την πραγματική κατανάλωση και το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία. **Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εγκατάσταση νοημόνων μετρητών θα ολοκληρωθεί με την ελάχιστη ενόχληση των καταναλωτών, εντός ...*** με ευθύνη των εταιρειών διανομής ή εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια. **Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για την παρακολούθηση της διαδικασίας αυτής και για τον ορισμό κοινών προτύπων προς αυτή την κατεύθυνση. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα πρότυπα για τη θέσπιση των ελάχιστων απαιτήσεων τεχνικής σχεδίασης και λειτουργίας των μετρητών καλύπτουν τα ζητήματα διαλειτουργικότητας, έτσι ώστε να μεγιστοποιείται το όφελος με το ελάχιστο κόστος για τους καταναλωτές.**
- ι) **λαμβάνει τελικό κλείσιμο λογαριασμών μετά από κάθε αλλαγή προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, το αργότερο ένα μήνα από την ενημέρωση του ενδιαφερόμενου προμηθευτή.**

---

* Δέκα έτη από την έναρξη ισχύος της οδηγίας .../.../ΕΚ [για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας].»

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο...*. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων, καθώς και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ των εν λόγω διατάξεων και των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

---

* 18 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές * ||.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος αυτής της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την [...] ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

....

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος